

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.56 P, Fél évre 3.12 P, Egész évre 6.24

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám: 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra

Feladó szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabása:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 50 fillér. Éves hirdetésnél 10 százalék kedvezményt adunk.

Megjelenik minden szombaton reggel.

A VITÉZ BEREMENDI LEVENTÉK

Most nyújtja át négy vitéz beremendi leventének a Magyar Bronz Vitézségi Érmét, a Délvidéki Emlékérmét és azt a pénzjutalmat a IV. hadtest parancsnoka, amelyet a Kormányzó ur Ófőméltósága a négy levente vitéz és bátor magatartásáért adományozott. 1941. évi április hó 11 én történt, hogy Kajdács János kőművesegéd, Krémer György kereskedőtanuló, Vajda Béla és Metheisz György cipészegédek beremendi leventék Beremend község mellett egy őrsön összekötő és figyelőszolgálatot teljesítettek. Megkezdődött a harc Délvidékért. A beremendi őrs is harcra került. Az őrs mellé besorozott leventék a harc során az ellenségtől zsákmányolt fegyverekkel és lőszerrel felszerelték magukat.

Petárda községnél az őrsnek sikerült áttörni az első erődvonalat és már a második erődvonalnál voltak, amikor a leventék észrevették, hogy az előlküzdő őrsöt 40—50 főnyi ellenséges csoport bekeríti. A négy levente felismerve a fenyegető helyzetet, rendkívüli bátorsággal és gyorsasággal határozott, beleavatkoztak a küzdelembe, szembeszálltak a bekerítőekkel. Tűzharc keletkezett, de a leventék nem tágtítottak, megállították a bekerítő csoportot, sőt hatásos tűzzel elhárították a bekerítést és később visszavonulásra is kényszerítették a nagy túlerőt.

A Kormányzó ur Ófőméltósága kitüntetése most feljók irányítja a nemzet figyelmét. Minden magyar levente büszke lehet a beremendi leventék példaadására.

Magyarország erősebb katonai részt vállal a tengelyhatalmak tavaszra tervezett akcióiban

Külföldi lapvélemények Bárdossy László miniszterelnök beszédéről

Bárdossy László miniszterelnök a kormánypart értekezletén pénteken tartott beszédét az egész német sajtó részletesen ismerteti. A lapok kiemelik, hogy a magyar nemzet számára most ütött a eszelekvés órája és ebből a harcból Magyarország kivieszi a maga részét. (MTI)

A Basler Nachrichten budapesti levelezője jelenti, hogy Bárdossy László miniszterelnöknek a kormánypart értekezletén elhangzott szavai, amelyek szerint Magyarország számára elérkezett a eszelekvés ideje, különös jelentőséggel bírnak. Egyes magyar politikai körök feltogása szerint azt úgy kell értelmezni, mint annak bejelentését, hogy Magyarország erősebb katonai részt vállal a tengelyhatalmak tavaszra tervezett akcióiban. Ezt illetékes magyar

helyen sem vonták kétségbe.

Magyar politikai körökben mindamellett arra mutatnak rá, hogy a tengelyhatalmak tavaszra tervezett nagy erőfeszítéseinek keretében a nagyobb magyar erő kifejtés magától értetődő dolog, mert Magyarország ebben a harcban nem külön érdeket tart szem előtt, hanem valamennyi olyan nép közös érdekeit, amely az európai gondolat hordozójának vallja magát. Magyarországnak azt az elhatározását — végzi a jelentés — úgy lehet értelmezni, mint annak az igénynek újabb kifejezését, amelyet Bárdossy László miniszterelnök legutóbb Ribbentrop német külügyminiszter látogatása alkalmából fejezett ki a Magyarországot a Duna-medencéből megillető szerepről.

Fontos tudnivalók a népruházati akció lebonyolításáról

A népruházati akció lebonyolításával kapcsolatban sokan kérdésekkel és panasszal fordultak a Közellátási Hivatalhoz. Mivel a panaszok csak általános jellegűek, a közellátási Hivatal tájékoztatásul a következőket közli a nagyközönséggel:

Az akciós cikkekben általában csak az részesíthető, akinek keresete falun havi 100, városban a havi 200 pengőt nem haladja meg. Annak elbírálása, hogy ki részesíthető az akciós árban, a község közellátási bizottságának és közellátási hivatalának a feladata. Minden-

esetre a többgyermekes családokat előnyben részesítik a hatóságok.

Az elosztást a Hangya, a Hanza, illetve az erdélyrészi Hangya szövetkezetek végzik, ott ahol szövetkezeti bolt nincs, a törvényhatóság első tisztviselője által kijelölt kereskedők végzik az elosztást. A panaszosok többször szövésteszik, hogy ne csak a Hangya szövetkezetek útján történjék az árusítás, mert a Hangyának nincs mindenütt fiókja. Az előbbiekből látható, hogy az elosztást nemcsak a szövetkeze-

tek, de a kijelölt kereskedők is ellátják. Nagyon gyakran előfordul azonban, hogy kereskedők, — mivel csak egészen kevés hasznot számíthatnak fel — a kapott megbízást visszaadják. Így az újabb kijelölés megtörténteig az árut nem lehet kiszolgáltatni. De az is megtörténik, hogy a községben nincs is más kereskedő, aki a megbízást vállalná. Sok helyen tehát a kereskedőknek ez a meg nem érthető magatartása okozza azt, hogy a rászoruló igénylők nem juthatnak hozzá a kívánt áruhoz.

Az akciós árak kiszolgáltatását mindenütt hirdetések hozták a lakosság tudomására, városokban falragaszok, falvakban dobszó utján. Tehát minden igénylő, aki jogosult az akciós árura, keresse fel az illetékes Közellátási Hivatalt s jelentse be igényét.

Megjelent a liszt és kenyérrendelet végrehajtási utasítása

A szükséges takarékoság és arányos elosztást szolgálja a liszt és sütőipari termékek felhasználásáról szóló legutóbbi rendelkezés.

E szerint az egész ország területén a napi kenyér adag 25 dkg. Finom lisztből havi 2 kg. Ennek egy része száraz tészta is beváltható. Nehéz testi munkások pót adagja még 25 dkg. Testi munkásoké 15 dkg.

Aki a kenyér helyett lisztet akar, az havi 5 kg kenyérlisztet kap. Testi munkások 8 kg, nehéz testi munkások 7 kg kenyérlisztet igényelhetnek.

Váltójegyek: Ugy a kenyér, mint a lisztjegyek felválthatók kisebb váltójegyekre. Ezeket vendéglátó üzemekben kell leadni, amikor kenyeret illetve főtt, vagy kell tésztát szolgáltatni nekünk. A gabona lapfal ellátottak 1 kg liszt ellenében szintén kaphatnak váltójegyeket. Ez esetben a lisztet

be kell adni a kijelölt kereskedőnek, ez ad egy igazolványt s ennek ellenében kaphat váltójegyet a körségházán.

A zsirjegy rendszert majd akkor terjesztik ki országosan, ha az ellátás biztosítva lesz.

BENCSIK LÁSZLÓ

Az 1914-es háború alatt jött haza a frontról és vezényelte ide szolgálattételre felettes hatósága a gyomai főszolgabírói hivatalba. Évek hosszú során itt élt köztünk, itt bányakodott a román megszállás alatt és örült ha mi is örültünk valaminek. Itt töltött ideje alatt mindenki megszerette, előzékeny modoráért, hivatali készségeért, jóindulatáért, pedáns és szorgalmas munkájáért. Felettesei megbecsülték és szerették.

Alig ment nyugdíjba, reá jött, hogy nem tud elszakadni Gyomától és nem tud élni, ha nem dolgozhat és a háború alatt önként jelentkezett a főszolgabírói hivatalban szolgálatra.

Az elmúlt hét csütörtökjén este rosszul lett, s haza ment. Pénteken este szépen elaludt. Elmulásában is a töle megszokott szerénységgel járt el. Nem akart senkinek alkalmatlanságot csinálni, s olyan időben volt a temetése, amikor minden jó barátja, tisztelője elmehetett a temetésére: vasárnap délután.

Temetése ügyében a gyomai járás agilis főszolgabírája dr. Sorbán Jenő intézkedett és rendelkezett — rokonai távollétében — aki ezzel a ténykedésével nyílt bizonyítékát adta, hogy nem csak jó főszolgabíró, hanem jó hivatalfőnök is, és érző melegsívű ember is!

Temetése nagy részvét mellett ment végbe, azon megjelent a járás tisztikara dr. Sorbán Jenő vezetése alatt, a községi előjáróság dr. Szász Lajos főjegyző és Kovács Gábor bíró vezetése mellett, az endrődi községi előjáróság dr. Tóth Libor és Kalmár Imre bíró vezetése alatt, gyomai és endrődi Ipartestület, a vitézek és rokkantak, és tisztelői, barátai.

Koszorút küldtek: dr. Sorbán Jenő főszolgabíró, a hivatali kartertsai, a Gyoma és Endrőd tisztviselői és a gyomai és endrődi Ipartestület.

Bencsik László megérdemelte ezt a kegyeleti megemlékezést, jó ember, csupa szív ember volt, akinek mindenkihez volt egy jó szava.

Legyen nyugodt és esendes a pihenése!

Laczi bátyánk Isten veled!

—s.

Naptári érdekességek 1942-ben

Előttünk az új kalendárium, a jövő év sejtelmes titkával. Egyet s mást azonban biztosan megállapíthatunk belőle. Például: A farsang idén rövidebb, mint tavaly volt. Talán rendjén is van így, nem ildomos dolog tulságosan vigadozni ilyen viharban. Kevesebb lesz a kettős ünnep is. Tavaly 8 volt, idén csak 6 lesz. A husvét egészen április elejére kerül.

Megvigasztaljuk a diákokat, azért piros betűs ünnep csak annyi lesz, (67) mint tavaly. Felhívjuk a babonások figyelmét, hogy három hónapban esik péntek 13 ára. Végül az 1942-ik év csütörtökkel végződik illetve a következő péntekkel kezdődik. Reméljük, egy jobb világban még a babonákat sem fogja ez különösen izgatni.

Festetics-emlékkiállítás lesz a mezőgazdasági kiállításon

Az országos mezőgazdasági kiállítás nagy nyilvánossága s a legkiválóbb alkalmat nyújtja arra, hogy a közfigyelmet és az ország gazdátársadalmának érdeklődését felkeltesse a magyar gazdasági élet kiválóságainak példát mutató személyei iránt. Eppen ezért az utóbbi években szokássá vált, hogy agráréletünk nagyjainak jubileuma alkalmából a budapesti mezőgazdasági kiállítás keretében az érdekelt tényezők emlékkiállítást rendeznek. A múlt esztendő keretében rendezett Széchenyi István gróf- és Tessedik Sámuel emlékkiállítások után ez évben a földművelésügyi minisztérium szakoktatási intézményei a gazdálkodás terén kiváló érdemeket szerzett Festetics-család érdemeit feltáró emlékkiállítást rendeznek. Értékes szemléltető és tájékoztató anyaggal, szobrok és képek bemutatásával hívja majd fel az a kiállítás a gazdaközönség figyelmét a család kiváló férfiainra, kezdve a vagyonszerző őssal, aki Mária Terézia királynő uralkodása idején a Felvidék és Kárpátalja kormánybiztosa volt és bányák nyitásával, utak építésével az ottélő lakosság számára jobb és boldogabb megélhetést teremtett.

E férfiúnak kiváló érdemeit még emlékezetében őrizte az ország, amikor utóda Festetics György gróf megteremtette Európa legelső gazdasági főiskoláját Keszthelyen, a „Georgikon“-nak, vagyis Györgyintézetnek nevezett gazdasági egyetemféléit, amely nem csak hogy felülmulhatatlan volt évszázadokon át, de mai napig nincsen hazánkban egyetlen főiskolája sem, amelynek első megnyitkozása ott ne volna a keszthelyi Georgikon elgondolásában. Az ő agyában és teremtő erejében mindaz, amit felsőfoku vagy alsőfoku oktatás terén ma látunk, már megvolt másfél-századdal ezelőtt és pedig olyan felszereléssel és berendezéssel, hogy csodájára járhatunk azért

is, mert ezt egy magánember a sajátjából teremtette meg, minden állami támogatás nélkül.

A Georgikont alapító Festetics György utóda: László a „búszke magyar“ Széchenyivel együtt vett részt a magyar Tudományos Akadémia megalapításában és az eddigi latin tanítási nyelv helyett a magyar nyelvet vezette be a Georgikonban.

Festetics Pál áldozatkészségéből a Georgikon átkerült az állam javai közé. Az első között hozatta be a merinó juhokat Spanyolországból Magyarországra és ezzel megvetette a rendkívül értékes és a hazai gazdasági viszonyok között sok helyen pótolhatatlan állattajtenyésztésének alapjait. Az ő nevéhez fűződik az Országos Magyar Gazdasági Egyesület korszerű átszervezése is, amelynek eredményeként az egyesület keretében szakosztályok alakultak.

Utóda Festetics Tasziló herceg az állattenyésztésnek egyéb ágait fejlesztette birtokain és az egész ország mezőgazdasága szempontjából értékes törzsalományokat létesített. Megvetette a fenéki ménés alapját, amely a lóversenysportban világhírűvé tette a magyar lótenyésztésnek. Fia, a közelmúltban elhunyt György herceg a Georgikont eredeti rendeltetésében kívánta újra életre hívni és ennek érdekében összegyűjtette a régi Georgikon könyvtárának köteteit és könyvtártermet létesített. További terveinek megvalósítását elhunyt akadályozta meg.

A gazdasági szakoktatás ez évi kiállítása tehát sok szépséget és tudást ígér. Remélhető, hogy nemcsak a gazdák, de minden látogató meleg érdeklődéssel szemléli végig gondosan összegyűjtött nagyértékű anyagot és ennek megtekintése után azzal a meggyőződéssel hagyja el a kiállítás területét, hogy érdemes volt azt látni és megnézni.

ÉRTESÍTÉS.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Dávid Vincétől a **FODRÁSZÜZLETET** megvettem és felhívom a t. vendégeim figyelmét arra, hogy mindenkinek az évi díját elszámoltam tehát minden ráfizetés nélkül igényt tarthatnak a további kiszolgálásra.

Szives pártfogást kér

FEKETE SÁNDOR

Megjelent a „Magyar Szárnyak“ és az „Ifju Repülő“ új száma. A „Magyar Szárnyak“ február 1-i száma most jelent meg gazdag tartalommal. Soha nem látott eredeti japán harctéri rádióképek és a japán légierő munkáját hűen visszatükröző képanyag teszi különösképpen érdekessé az új számot. Bisits Tibor repülőőrnagy számol be a légiháború legújabb eseményeiről. Külön cikk foglalkozik a japán sikerek titkával. A magyar reptűők szovjetországi diesőséges szerepléséről két közlemény jelent meg, az egyik a futárszolgálat nagyszerű teljesítményeiről számol be, másik a Nikolajev fölött végzett bombatámadás érdekes epizódját tárja elénk. Udvarny Jenő százados repülőhíreket dolgozott fel a világ minden tájáról. Az Aero Szövetség új társelnökei nyilatkoznak László István riportjában a magyar repülés jövő feladatairól. Ezenkívül sok apró érdekes cikk tartja az új számot. A Jánosy István szerkesztésében megjelenő „Magyar Szárnyak“ mindenütt kapható, ára 50 fillér. Kívánatra készséggel küld mutatószámot a kiadóhivatal Budapest, VII., Király utca 93. II. 21. — Az „Ifju Repülő“ a magyar fiúk repülőlapja februári száma is most jelent meg a tesvérilaphoz méltó változatos és gazdag tartalommal. Vitéz Hefthy Frigyes és dr. Pados Pál elbeszélésein kívül a zárttéri modellezéssel, egy közep-tejesítményű repülő model építésével, sok sok apró érdekes és hasznos műhelyfogással foglalkozik a lap új száma. Új regény közlését kezdi meg az „Ifju Repülő“ amelynek címe: „Az ejtőernyős vadászgép titka“. Külön képes o'dalt szentel az „Ifju Repülő“ a harctéri eseményeknek és általában sok érdeklődésre igényt tartó anyag van az új számban. A Jánosy István szerkesztésében megjelent „Ifju Repülő“ mindenütt kapható Ára 30 fillér. Mutatószámot a két lapból a kiadóhivatal kívánatra ingyen küld.

Hirdessen
lapunkban

Az alumínium

(3-ik közlemény:
Alkalmazási köre.)

A legelső terület, amelyet az alumínium meghódított, az elektrotechnika volt. Ebben nagy segítségére volt az alumíniumnak időálló viselkedésén kívül a jó villamos vezető képessége is, mely a réz vezető képességének 62 százaléka.

Az alumínium, mint szabadvezeték anyag, már régen használatos. Eleinte csak tiszta alumíniumból készült kötelet feszítettek, majd elkezdték használni az alumínium ötvözeteket is.

Európában az alumínium vezetőek használata a világháború után indult meg. Franciaországban, Svájcban, Angliában, de főleg Németországban 1935 óta a réz szabadvezeték csak 10 mm-ig van megengedve.

Az alumínium kisebb fajsúlyánál fogva könnyebben szállítható, a megmunkálásnál (hajlítás, fűrészelés, stb.) könnyebben lehet vele bánni s nagy előnye még az is, hogy nagy nagy keresztmetszetű szelvény is kitűnően hegeszthető.

A gyenge áram elektrotechnikában is fel használható az alumínium. Az *aludur* illetve *aldrey* távbeszélő vezeték — mint az Olaszországban és Németországban látható — nagyon sok esetben kitűnően helyettesítik a bronz vezetőket. Megemlítem még, hogy a villámhárítók vezetékének is teljesen megfelel az alumínium.

A villamos motorok építésénél is használt fém lett az alumínium.

A kémiai ipart aránylag rövid idő alatt hódította meg az alumínium.

Ezt főleg két tulajdonságának köszönheti:

1) Számos olyan vegyi anyaggal szemben ellenálló, melyek az eddigi használatos nehéz fémeket vagy megtámadták, vagy nehéz fémmel érintkezve megszíneződtek.

Az alumínium és sói a szerveszerekre ártalmatlanok.

Éppen a fent említett szempontok miatt hódította az alumínium hamarosan nagy tért az élelmiszeriparban is. Itt elsősorban a *tejipart* kell megemlíteni. Ezen a téren is Németország végzett uttörő munkát. Így náluk már évek óta kizárólagosan alumínium kannákat használnak.

A tejiparban többek közt alumíniumból készülnek: a fejtőgépek, tejesvödörök, merítő edények különbözőféle szivattyúk, csővezetékek, tartályok, tölcéserek, keverők, kanalak, zárkupakok, vajformák stb. Alumíniumot használnak ma már a sajt és vaj csomagolására is. Ugyancsak egyedüli anyaga a tejkonzerv dobozoknak is, ettől a konzerv nem kap fémes ízt.

Az élelmiszeripar többi ágazatában is igen nagy elterjedésnek örvend az alumínium. Megtaláljuk a modern sörgyárakban, vágóhidaknál, cukor- és csokoládégyáraknál.

Közismert továbbá a háztartásokban, főzőedények, eszközök stb. alakjában, közkedveltségük egyre nő.

Számos helyen alkalmazzák, mint hő és hangszigetelő anyagot.

Külföldön kedvelt anyag az alumínium az épületek külső díszítésénél is. Portálokat, belső berendezéseket pl.: liftaknákat építenek belőle. Különösen a felhőkarcolóknál használják fel szerkezeti célokra, ablakkeretek készítésére, külső díszítésre egyaránt. Hidaknál is használják ezt a fémot.

Nagy szerepe van a vasúti személykocsik, villamos kocsik építésénél. (A legújabb pesti villamos kocsikban igen szép és célszerűen van alkalmazva. Szerk.)

Természetesen egyéb járműveknél (autóbusz, autó) is hálás fém az alumínium. Magukat a kocsit

szekrényeket is lehet nagyüzilárd-águ, nemesített alumínium ötvövényekből sajtolni.

Alumíniumból készült autóbusszok, palackokban tárolt süritett csatorna gázzal hajtva, jellemzői a XX. század gazdaságos szállítási technikájának.

Az alumínium, mint tetőfedő anyag is megfelel, de költséges volta miatt nem igen terjedt el. Számos helyen nagyon is alkalmazzák pl.: Milánóban az új Montecatini székház, a düsseldorfi pályaudvar, számos gyár és raktárház bizonyítja az alumínium tetőfedésre való alkalmasságát.

Jelen munkámat azon reményben fejezem be, hogy az érdeklődő olvasóknak némi betekintést nyújtottam ennek modern fémnek alkalmazásáról és fejlődési lehetőségeiről.

Segéd munkák: Az alumínium és felhasználása, Jung P. Fémtechnológia. Vidonich A. Vasuti géptan.

iffj. KOCSIS IMRE
műszaki tisztviselő.

Asszonyok törvényszéke. Milyen büntetést érdemelnek a gondatlan, hanyag és rendetlen férjek? — adta fel a kérdést egy háziasszony asszonytársainak az egyik külföldi lapban. A tömegével beérkező válaszok érdekes adatokat tartalmaznak. Tolnai Világlapja legújabb száma részletes beszámolót ad a „Nők törvényszékéről”. A tízezer levél írása, A negyvenhét ronin, a hoaszunyaku asszonyok országa, Tancpárbaj egy leányszívért című érdekes riportok emelkednek ki az új szám anyagából. A legjobb magyar írók novelláin, a szórakoztató és ismeretterjesztő cikkek dus során és a közkedvelt rovatokon kívül közel száz kép található a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy szám ára 20 fillér.

Magyar-olasz frigy: Nagy képes tudósítás a Festetics-Peronne esküvőről a Színházi Magazin új számában Az Allé-táncestély elnöke bemutatja a „Társaság” Congáját. Magyar nóta Sanghaimban. Frigyes Dezső a boxoló Európa-bajnok beszél. Hortobágyi és Vasi rajzos humoreszkje a Bolond szerelmesekről. Gazdag divatrovat, konyha és kézimunka rovat diszítik az új számot, melynek melléklete a gyermekek kedvence, a Kis Magazin.

Hirdessen

lapunkban!

Anyakönyvi hírek

Születtek: Papp István és neje Balogh Mária gyereke István rk., M. Szabó Lajos és neje Arany Mária gyereke László ref., Farkas Mihály és neje B. Izsó Erzsébet gyereke Erzsébet Piroska ref., Bene Iona leánya Anna Mária ág. ev., Koós Sándor és neje Király Erzsébet fia László ref., Kiss Pál és neje Izsó Rozália fia Bálint ref., Kovács János és neje Hamza Eszter fia János ref., Farkas Julianna leánya Gizella rk.

Házasságkötés: Eke Gábor Bohák Rózával.

Elhaltak: H. Kovács Lászlóné Rumun Brigitta 48 éves ref., Bencsik László 62 éves rk., Kruchió Irénke 21 éves ref.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felelhetetlen drága jó gyermekünk, testvér és rokon

KRUCHIÓ IRÉNKE

végtiltszességén megjelentek és fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk köszönetet.

A gyászoló család.

H I R E K

Bevonják a papír 5 pengősöket. Az 1939. évi október hó 25-iki kelettel ellátott papír 5 pengősöket 1942. február hó 5-től kezdődőleg bevonják — augusztus hó 5-ig azonban fizetesként elfogadják.

Rémhírtérjesztők, rosszakaratu gonosz emberek mindig voltak, akiknek gyönyörűséget okozott az, ha embertársaikat rémitették és bosszantották olyan dolgok felfújásával, amelyek a valóságban egészen másként festenek, mint ahogy ők uton, útfélen mindenkinek feltárlják. Különösen a mai háborús idők kedveznek az ilyen haszontalan embereknek, mert nap nap után szert tesznek valami „biztos helyről származó jólétszülésekre”, amelyeket aztán fontoskodó, komoly ábrázattal adnak tovább, álnok lelkük fekélyével megfertözve. Az ilyen emberek ellenségei a Hazának, ellenségei a becsületes, nyílt szívetű emberi társadalomnak és ellenségei mindennek, ami jó és igaz. Ne hallgassunk rájuk, hanem adjuk őket nyomban a hatóságok kezére.

Felemelik a kenderkóró árát. Egyes lapokban olyan hírek jelentek meg, mintha a most folyó gazdasági évben termelendő kenderkóróra nézve lavaiyi árak változatlanul érvényesek maradnának. Iletékes helyről közlik, hogy erről szó sincs, mert az idei kenderkóró árának megállapítása folyamatban van és az ár a tavalyit lényegesen meg fogja haladni.

Diófát kivágni és szállítani csak engedéllyel szabad. A hivatalos lapban kormányrendelet jelent meg, amely a diófa szállítását szabályozza. A rendelet szerint kivágott diófát bármely helyről elszállítani csak szállítási igazolvánnyal lehet. Az ingatlan tulajdonosa (birtokosa, haszonélvezője, haszonbérletje) a aaját házi vagy gazdasági szükségleteinek fedezésére kivágott diófát ugyanannak a városnak vagy községnek területén engedély nélkül szállíthatja.

A magyar bíró. Deszkalopás miatt a pestvidéki törvényszék Boglutz László elnöke alatt működő tanácsa felelősségre vont a Csengőssy Margit csepeli napszomszót és két fiatalkorut. Az enyhítő körülmények figyelembevételével egyhónapi fogházra ítélték az asszonyt, de a büntetés végrehajtását próbaidőre felfüggesztették. A két fiatalkoru vádlottat megdorgálták. Az ítélet kihirdetése után az elítélt asszony síva berte az elnököt, hogy segítsen rájuk, mert a szörnyű hidegben gyalog jöttek Csepelről és majdnem megfagytak a hosszú uton. A bíróság elnöke felvilágosította, hogy nincs törvényes mód arra, hogy a vádlottaknak utiköltségei adjanak, majd visszavonult bírósáival akik önként felajánlották adományaikat, hogy a három szerény ember villamoson mehessen vissza Csepelre.

Felhívás

A felelős övre szóló általános kereseti-, valamint a jövedelem- és vagyonadó bevételekkel kapcsolatban az adófizetők közönség figyelmét az alábbiakra hívom fel:

I.

Általános keresetiadó bevételeit azoknak az adózóknak kell beadni:

a) akinek a múlt évi általános kereseti adója még nem jogerős, b) akiknek a kereseti adóalapja a 10.000 P-t eléri, c) akiknek a kereseti adóalapja eszontkév eredménye alapján van megállapítva, d) akik a múlt évben foglalkozásukat megváltoztatták, e) akik új adózók, f) akiknél az adóztatás helye megváltozott, g) akiknek az évi keresete a legutóbbi megállapítás óta 50 százalékkal emelkedett.

Nem tartoznak általános kereseti adóbevételek adni: a) azok, akiknek a múlt évi kereseti adóalapja a 10.000 pengőt nem érte el, b) azok a jogi személyek, amelyek társasági adót fizetnek, c) időszaki foglalkozású adózók (bérseplők stb.).

II.

Jövedelem- vagy vagyonadó bevételeit azoknak az adózóknak kell beadni:

a) akiknek a múlt évi jövedelem- vagy vagyonadója még nem jogerős, b) akiknek a jövedelemadója 10.000 pengőt, vagy a vagyonadó alapja a 200.000 P-t eléri, vagy meghaladja, c) akiknek az adóalapja nem teljes, hanem eszontkév eredménye alapján van megállapítva, d) akik új adózók, e) akiknél az adóztatás helye megváltozott, f) akiknek az évi jövedelme a legutóbbi megállapítás óta 50 százalékkal emelkedett.

Nem tartoznak jövedelem- és vagyonadó bevételek adni:

a) azok, akiknek a múlt évi jövedelme a 10.000 pengőt, vagy vagyonadó alapja pedig a 200.000 pengőt nem érte el, b) azok, akiknek a múlt évben csak adómentes jövedelmük volt, c) azok, akiknek a múlt évben összes adóköteles és adómentes jövedelmük az 1000 pengőt nem érte el és adóköteles vagyontárgyuk értéke az 5000 pengőt nem haladta meg, vagy ha jövedelmük az 1000 P-t meg is haladta, de ebből az adóköteles jövedelem a 600 pengőt nem haladta meg, d) azok az egyházi jövedelmek és magánsegélyek, amelyek alkalmazottak, akiknek az elmúlt évi szolgáltatási járandósága a 3600 pengőt, egyéb adóköteles jövedelmük pedig a 600 pengőt nem haladta meg, végül e) azok, akiknek a múlt évi jövedelmük a múlt évben nem volt és összes adóköteles vagyonuk értéke 1941. évi december hó 31-én a 25.000 pengőt nem haladta meg.

A bevételeket legkésőbb február hó végéig a községi adóhivatálnál kell benyújtani.

Aki a bevallási kötelezettségnek nem tesz eleget, vagy a bevallását elkésztetlen nyújtja be bírsággal lesz sújtva.

Gyoma, 1942. február 4.

KOVÁCS SÁNDOR sk.
2. jegyző.

Apolló Mozgó Gyoma.

Február 7

Amerikai ujdonság!

szombat

Fiatal ördögök

Öt aranyos csirkefogó vidám és izgalmas kalandjai.
Főszereplői: Nan Grey és az öt betyár.
Kitűnő kiegészítő műsor.

Február 8-9

vasárnap-hétfő

Közkívánatra!

Jávor Pál, Simor Erzsé, Lukács Margit parádés filmje:

DANKÓ PISTA

A híres magyar nótaszerző cigány romantikus kettős szerelme, váratlan fordulatokban gazdag élete és tragikus halála.
Ez a film: felejthetetlen élmény!
Magyar Világhíradó.

Február 11

szombat

Villámházasság

(Bérelt feleség)

Humorban, ötletben, fordulatokban bővelkedő, hamisítatlan amerikai vígjáték.
Főszereplők: Virginia Bruce, Rosalind Russell.
UFA világhíradó.

Érdekes...

hogyan Németországban az első burgonyatermést 1649-ben Berlinben szüretelték, a ma már a város szívébe került Lustgarten helyén. A német nép mindennapi kenyere, a burgonya innen indult el győzelem útjára.

hogyan a régi Berlin éjjeliórei szmulálókkal jelezték a tüzet. A szerint, hogy a tűz a Spree bal- vagy jobbpartján ütött ki, mélyebb vagy magasabb hangú tülköt használtak.

hogyan a múlt század hatvanas éveiben Berlin egyik cukrászdájába férfiak legfeljebb csak hölgykísérettel tehették be lábukat, de ezek az esetek is ritka kivételszámba mentek.

hogyan Berlinben a katonazenekarok nyilvános helyeken és kertekben 1863-ig kizárólag csak civilben szerepelhettek.

hogyan Berlinben 1845-ben „Mindig kalaposan!” jelszóval egyesület alakult, melynek tagjai kötelezték magukat, hogy a nyilvános helyiségekbe csak feltett kalappal lépnek be. Az 1848. évi márciusi forradalom után a dohányzás szabadságával együtt a kalapban való szabadságot is meghozta, mire a cél nélkül maradt egyesület „szabadelvű egyesület” néven folytatta működését, míg a liberalizmus uralomrajutása végleg feleslegessé nem tette.

hogyan Berlinben a városi adó-nemek között 1846 és 1848 között csalogányadó is szerepelt. Az adó célja a szabadban élő csalogányok összefogdosásának megakadályozása volt. Az első évben az adóból 260 tallér folyt be. A város az összeget jótékony célra fordította.

hogyan Berlinben a három legforgalmasabb utca kereszteződésén már 1862-ben feldíltották a közlekedési rendőröket.

hogyan az első berlini vízvezeték 1572-ben épült. A vízvezeték, melynek csövei fából voltak, természetesen közvetlenül a Spreeből táplálkozott.

hogyan a múlt század elején Berlinben még 70 szőlőbirtok állott művelés alatt. Az utolsó berlini szőlőbirtok 1850-ben tűnt el.

Pest legérdekesebb színházi szenzációit találhatja meg írásban és képen a Délibáb legújabb számában. Friss kulliaszámogótti pletykák, beszámoló az új darabokról színházi riportok, magyar írók remek novellái, divat rovat. Bózzay Margit írása gazdag filmrovat, tökéletes képes heti rádióműsor, rejtvények humor ez a Délibáb a legszebb és legolcsóbb színházi hetilap. Egy szám ára csak 20 fillér.

A falusi házak építése és a székely fa címmel írt vezetőcikket Sajgó József közbirtokossági és gazdákori elnök a Magyar Föld legújabb számában. A magyar falu képes hetilapja Erdély tejközösségének fejlesztéséről, a csikók téli pataápolásáról közöl szakcikkeket. A székelyföldi fakitermeséséről és a csikszentiváni gazdák olajmagtermeléséről számol be írásban és képen a Magyar Föld új száma. Elbeszéléseket, verset, kisgazdák szakcikkeket, piaci és vásári árakat és rendeleteket találunk benne. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.

ENDRÓDI MOZI

1942 február 8-9-én, vasárnap

3-5-7-9 órákor,

hétfőn 6-8 órákor.

Gyönyörű magyar film!

Havasi napsütés

Hunyadi Sándor színműve.

Főszereplők: Tolnai Klári, Turay Ida, Makay Margit, Csontos Gyula, Rajnay Gábor.

Érdekes és bonyodalmas történet végig, lenyűgöző műalkotás.

1942 február 11-én, csütörtökön

6-8 órákor.

Meglepően érdekes film!

MARADJ

Főszereplők:

Pola Negri, Petrovich Iván stb.

A legjobb világszínészek játékával.

A műsor kiegészítve.

Vígjáték és híradókkal.

A gyomai kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság.
3918/1941. tk. szám.

Árverési hirdetés

kivonat

Pesti Hazai Első Takarékpénztári Egyesület végrehajtónak Hunya Sándor, kiskorú Hunya László, József, Anna és Magdolna végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyben a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 32.22 val. aranydollár kölcsöntörlesztési hányad, ennek és pedig 8.80 aranydollár után 1937 július 1-től—1938 szeptember 21-ig, 5.82 val. aranydollár után 1938 szeptember 21-től, 8.80 val. aranydollár után 1938 január 1-től, 8.80 val. aranydollár után 1938 július 1-től, 8.80 val. aranydollár után 1938 január 1-től járó 10 százalékos késedelmi kamata, 1 százalékos bírság tőke követelés és jár. behajtása végett az Endrőd községben fekvő s az endrődi 4890 sz. tkvi betétben A I. 1 sorsz. a 8934/6. krsz. alatt foglalt a végrehajtást szenvedők nevén álló ingatlanra 4875 pengő kikiáltási árban.

Am árverést 1942. évi február hó 23. napján délelőtt 9 órákor Endrőd községközségénél fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százaléka kell kiegészíteni.

Gyoma, 1941. évi november hó 11. napján.

Dr. Rouvári sk. kir. járásbíró elnök.

A kiadvány hiteltől:

Sátrai Károly díjazok.

Publikáció

10 szögig 40 fillér, minden további más 4 f.

A Gyomai Termelők, valamint a Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetek üzletei, vendéglői és korezmája eladó, esetleg megfelelő óvadékkal vezetésre átadó. Bővebbet Kovács János igazgató-nál lehet meg tudni. 4-3

Szerkesztésért és kiadásért felel:
WAGNER MÁRTON.

Készült a könyvnyomtatás 501-ik sz. tendéjében a Hungaria könyvnyomdában Gyomán, felelős vezető: Teket Sándor.